

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Кодимська міська територіальна громада
Одеська область

Частина 1

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	5
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	8
<i>Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	9
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	11
<i>Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.....</i>	12
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	12
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	13

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи
НПА — нормативно-правовий акт
МТГ — міська територіальна громада
ОМС — органи місцевого самоврядування
УБД — учасниці та учасники бойових дій

Вступ

У межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєшен Суппорт Сервісез”» спільно із Радою з питань ВПО провели дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту населення в Кодимській МТГ.

В умовах війни Російської Федерації проти України органи державної влади та ОМС області вживають необхідні заходи, спрямовані на забезпечення потреб ВПО, дотримання їхніх прав та свобод під час переселення до регіону. Серед пріоритетних питань — допомога протягом евакуації (переїзду) до місць тимчасового та постійного поселення; допомога у розміщенні на території області евакуйованих людей з районів бойових дій та тимчасово окупованих територій; соціальне забезпечення населення; надання гуманітарної допомоги за місцем тимчасового проживання; сприяння адаптації на новому місці проживання.

ОМС та органи виконавчої влади можуть розробляти та затверджувати місцеві цільові програми, спрямовані на розв’язання найактуальніших проблем територіальної громади, зокрема на підтримку та посилення соціального захисту окремих категорій громадян.

Результатом моніторингового дослідження є надання пропозицій та рекомендацій місцевим органам влади та/або громадським організаціям щодо вдосконалення наявних політик і програм з метою забезпечення кращого рівня соціального захисту ВПО.

Соціальна підтримка населення, зокрема ВПО, у Кодимській МТГ реалізується відповідно до [Програми](#) соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської

територіальної громади» (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4305), а також [Програми](#) відшкодування витрат за надані пільги на послуги зв'язку, компенсації за пільгове перевезення окремих категорій громадян залізничним транспортом та автомобільним транспортом загального користування на приміських маршрутах на 2024–2026 роки (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4306).

Загальна кількість ВПО, які зареєстровані в Кодимській МТГ станом на 10.06.2024, становить 1167 людей, зокрема 480 дітей, 494 людини працездатного віку, 22 безробітні людини, 139 пенсіонерів, 32 людини з інвалідністю, 6 багатодітних родин з числа ВПО.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного, з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування і дотримання їхніх прав та законних інтересів.

Предмет дослідження

1. Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
2. Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.

3. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
4. Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
5. Звіти з виконання обласних програм і заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.
6. Інші місцеві акти і документи (та проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм і заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб та законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та ОМС щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА, розроблення нових для подальшого використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

Під час цього дослідження було проаналізовано відкриті джерела та наявні на [сайті](#) громади документи, а також направлено відповідні запити до Кодимської міської ради щодо впровадження цільових програм у сфері соціального захисту населення, зокрема ВПО, на місцевому рівні, які затверджуються ОМС в межах їхньої діяльності.

Інформація про чинні місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, зокрема ВПО, надання додаткових гарантій та пільг, розміщена на сайті Кодимської міської ради у відкритому доступі (з можливістю завантаження та перегляду):

- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про забезпечення потреб внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб, що тимчасово розміщуються у закладах освіти Кодимської міської ради», зі змінами (від 05.04.2022 № 337).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про уповноваження посадових осіб Кодимської міської ради на прийом документів, прийняття рішень та видачу довідок внутрішньо переміщеним особам» (від 05.04.2022 № 338).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про уповноваження територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Кодимської міської ради на надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам та збір і видачу гуманітарної допомоги на період воєнного стану» (від 05.04.2022 № 339).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про затвердження Порядку компенсації витрат за тимчасове розміщення внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися у період воєнного стану і не отримують щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг у Кодимській міській територіальній громаді», зі змінами (від 05.04.2022 № 340).

- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про визначення приміщень закладів освіти Кодимської міської ради Подільського району Одеської області, не задіяних в освітньому процесі, для розміщення на тривалий час внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб», зі змінами (від 27.04.2022 № 350).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про затвердження Порядку організації розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Кодимської міської ради, які не задіяні в освітньому процесі» (від 23.06.2022 № 380).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про визначення приміщень закладів освіти, інших об'єктів Кодимської міської ради Подільського району Одеської області, не задіяних в освітньому процесі, для розміщення в них на тривалий час внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб» (від 05.04.2023 № 585).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про утворення Координаційного центру підтримки цивільного населення при виконавчому комітеті Кодимської міської ради», зі змінами (від 22.06.2023 № 658).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про створення Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при виконавчому комітеті Кодимської міської ради та затвердження положення про неї» (від 26.09.2023 № 723).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про визначення приміщення закладу позашкільної освіти Кодимської міської ради Подільського району Одеської області місцем для облаштування пральні для внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб, які проживають в місті Кодимі» (від 26.09.2023 № 744).
- [Рішення](#) виконавчого комітету Кодимської міської ради «Про затвердження Порядку організації розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти Кодимської міської ради, які не задіяні в освітньому процесі, у новій редакції» (від 26.09.2023 № 751).

[Офіційний сайт](#) Кодимської міської ради містить середній рівень необхідної інформації про програми та інші НПА, спрямовані на соціальну підтримку населення, надання додаткових гарантій та пільг.

На головній сторінці сайту розміщена інформація для ВПО. Наявна окрема вкладка «[Інформація для ВПО](#)», яка містить такі дані:

1. [Пам'ятка](#) щодо комунікацій Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?».
2. [Пріоритетні багатосекторні заходи](#) з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні під час та після війни: оперативна дорожня карта.
3. [Зміни щодо надання допомоги ВПО](#). Необхідно оновити інформацію про надання допомоги на проживання ВПО (Постанова КМУ «Деякі питання виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам» від 20.03.2022 № 332).

Крім того, на офіційному сайті Кодимської міської ради є окремий розділ «Офіційні документи», в якому у легкому доступі і з можливістю завантаження розміщені програми та НПА.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремий розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Зазначити (легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)	Зазначити (легко, середня / висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)
Одеська обл., Кодимська МТГ	Кодимська міська рада kodyma-mr.gov.ua	Так	Ні	Ні	Так	Так	Легко	Так	Легко	Так

Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки та захисту населення

Програма соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади» (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4305).

Мета Програми: надання додаткових соціальних гарантій, що не передбачені законодавством України, незахищеним верствам населення, людям, які постраждали від Чорнобильської катастрофи, а також УБД, членам їхніх сімей, членам сімей людей, які загинули (зникли безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час участі в бойових діях, ВПО для посилення соціального захисту та медичного забезпечення, іншим людям, які потребують додаткової підтримки; посилення інтеграції людей з інвалідністю у суспільство у без бар'єрному середовищі.

Одним із видів соціальної підтримки жителів громади, які опинилися у складній життєвій ситуації, є надання одноразової адресної матеріальної допомоги. Протягом останніх років стрімко зросла кількість звернень від жителів громади, які потребують надання матеріальної допомоги на високовартісні операції, довготривале лікування, зокрема для дітей. Це вимагає значних обсягів фінансових ресурсів.

У межах Програми передбачене вдосконалення та посилення рівня соціального захисту населення громади; збільшення кількості та якості соціальних послуг, спрямованих на підвищення життєвого рівня ветеранок і ветеранів війни та праці, малозабезпечених громадян, людей з інвалідністю, самотніх пенсіонерів, людей, які потрапили у тривалу екстремальну ситуацію; забезпечення соціального захисту УБД та членів їхніх сімей, людей, які переміщені з тимчасово окупованої території України або району проведення бойових дій; сприяння у задоволенні соціальних потреб сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах, шляхом вирішення питань соціально-побутового та медичного обслуговування, надання адресної цільової допомоги, послуг і виконання окремих робіт за рахунок коштів бюджету, а також інших залучених коштів; створення сприятливих умов для зміцнення фізичного та психологічного здоров'я дітей Кодимської МТГ шляхом належної

організації оздоровлення та відпочинку, збільшення якісних і кількісних показників оздоровлених дітей.

Програма містить розділ «Підтримка внутрішньо переміщених осіб», у межах якого заплановані такі заходи: сприяння у реєстрації ВПО та поданні документів на отримання державних соціальних гарантій (пенсійного забезпечення, інших видів виплат); сприяння в отриманні освітніх послуг дітьми дошкільного і шкільного віку внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб у закладах освіти громади; проведення роз'яснювальної роботи серед ВПО щодо реалізації політики у сфері соціального захисту на території Кодимської МТГ; здійснення первинного медичного огляду ВПО; організація супроводу сімей ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах, фахівцями із соціальної роботи; надання базових соціальних послуг людям з числа ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно подолати негативний вплив цих обставин; надання гуманітарної допомоги ВПО шляхом залучення благодійних організацій та фондів; надання інформації переселенцям про можливі місця та умови для тимчасового проживання і перебування з урахуванням пропозицій ОМС, громадських об'єднань, волонтерських, благодійних організацій, інших юридичних і фізичних осіб.

Також Програма регулює надання фінансової підтримки — одноразової грошової адресної допомоги для ВПО на вирішення соціально-побутових проблем у розмірі 2000,00 грн на сім'ю. Обсяг фінансування з міського бюджету: 2024 рік — 100 000,00 грн; 2025-й — 100 000,00 грн; 2026-й — 100 000,00 грн.

Програма відшкодування витрат за надані пільги на послуги зв'язку, компенсації за пільгове перевезення окремих категорій громадян залізничним транспортом та автомобільним транспортом загального користування на приміських маршрутах на 2024–2026 роки (затверджена Рішенням Кодимської міської ради від 21.12.2023 № 4306).

Мета Програми: забезпечення реалізації прав пільгових категорій громадян на послуги зв'язку, пільговий проїзд окремих категорій громадян залізничним та автомобільним транспортом загального користування, відшкодування компенсації за надані послуги за рахунок коштів міського бюджету.

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

Фінансування Програми соціальної підтримки населення на 2024–2026 роки «Соціальний захист населення Кодимської міської територіальної громади» здійснюється у межах коштів, затверджених у бюджеті міськради на зазначені цілі на відповідний рік.

Ресурсне забезпечення Програми: 2024 рік — 4 415 500,00 грн, 2025-й — 4 777 500,00 грн, 2026-й — 5 047 500,00 грн.

Наявні річні звіти за 2023-й щодо виконання міських програм, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО, а саме: Оцінка ефективності бюджетної програми за 2023 рік та Аналіз ефективності виконання бюджетної програми за 2023 рік. Здійснення матеріальної допомоги найбільш незахищеним і вразливим категоріям населення, проведення інших регіональних заходів, спрямованих на соціальний захист та забезпечення: план — 1 954 376,00 грн, виконано — 1 894 813,00 грн, відхилення — 59 563,00 грн. Відхилення виникло внаслідок збільшення розміру матеріальної допомоги для незахищених верств населення та збільшення їх кількості.

Наявна й інформація про фінансування Програми відшкодування витрат за надані пільги на послуги зв'язку, компенсації за пільгове перевезення окремих категорій громадян залізничним транспортом та автомобільним транспортом загального користування на приміських маршрутах на 2024–2026 роки.

Згідно зі звітом щодо оцінки бюджетної Програми, надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку: план — 8651,00 грн, виконано — 8469,77 грн, відхилення — 181,23 грн. Розбіжності виникли внаслідок зменшення кількості пільговиків у зв'язку зі смертю та зміною місця реєстрації.

Надання послуг зв'язку, проїзду, санаторно-курортного лікування, ремонту будинків і квартир, компенсації витрат на автомобільне паливо: план — 6423,00 грн, виконано — 6422,18 грн, відхилення — 0,82 грн.

Здійснення компенсаційних виплат за пільговий проїзд для окремих категорій громадян на залізничному транспорті: план — 788 600,00 грн, виконано — 788 600,00 грн. Заплановане фінансування за цією Програмою

з коштів місцевого бюджету: 2024 рік — 1644,00 грн, 2025-й — 1810,00 грн, 2026-й — 1976,00 грн.

Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг

На офіційному сайті Кодимської міської ради розміщені нормативно-правові акти, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення (у відкритому доступі з можливістю завантаження та перегляду).

Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Всього НПА (зокрема проєктів НПА)</i>		<i>З них за тематикою</i>				
	<i>Регіональні, місцеві програми</i>	<i>Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо</i>	<i>Програми щодо підтримки населення</i>	<i>Програми щодо підтримки ВПО</i>	<i>НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення</i>	<i>НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО</i>	<i>Проєкти НПА щодо підтримки ВПО</i>
Одеська обл., Кодимська МТГ	2	11	2	1	1	10	0

***Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих
нормативно-правових актів ВПО,
врахування їхніх потреб та інтересів***

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Програми та НПА щодо підтримки населення</i>			<i>Програми (зокрема проекти) та НПА щодо підтримки ВПО</i>	
	<i>Всього</i>	<i>З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>	<i>Всього</i>	<i>З них потребують внесення змін або доповнень</i>
<i>Одеська обл., Кодимська МТГ</i>	13	12	1	10	0

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервісес”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоб слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org

FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)

TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)